

Střední škola, Základní škola, Mateřská škola, Dětský domov
a Speciálně pedagogické centrum Mladá Boleslav,
příspěvková organizace
PSČ 293 01

Čj. 1227/2018//ZVSMB

Výskyt vší (pedikulózy) nebo jiných infekčních onemocnění

V souladu se zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, § 55-57, a dle zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), § 30 odst. 1 písm. c) vydávám jako statutární orgán tuto směrnici:

1) Co je veš dětská?

Veš dětská (*pediculus capitis*) je bezkřídlý hmyz, který žije pouze ve vlasech lidí, nejčastěji dětí ve věku 6-15 let. Bodá a sají krev. Délka jejich těla se pohybuje mezi 2-3,5mm. Vší mají 3 páry nohou, jsou opatřené silnými drápy, jimiž se pevně přidržují vlasů.

Samička klade vajíčka, zvaná hnidy, která přilepuje pevným tmelem na vlasy, těsně u pokožky. Vajíčka vší (nazývaná hnidy) jsou ve srovnání s velikostí jejich těla poměrně velká, asi 0,8 mm dlouhá. Z hnid je již za 7 dní vylíhnou larvy vší, které začínají ihned bodat a sát krev.

Mezitím vlas trochu povyroste, ale prázdné vaječné obaly zůstávají pevně přilepeny a s vlasem postupně odrůstají. Jestliže je délka vlasu mezi přilepenou hnidou a pokožkou větší než 1 cm, jsou hnidy s největší pravděpodobností mrtvé, nebo již vylíhlé.

Čerstvě vylíhlé larvy vší jsou světle zbarvené a jen asi 1mm dlouhé, a proto se snadno přehlédnou. Než dospějí, třikrát se svlékají. Celý jejich vývoj proběhne za 17-25 dní., samičky se dožívají 3-5 týdnů a během života naklade každá z nich 50-150 vajíček. Larvy i dospělé vší sají krev nejméně 3x denně. Přítomnost vší ve vlasech se odborně nazývá pedikulóza

2) Jak se veš dětská projevuje a přenáší?

K přenosu vši dochází při těsném kontaktu s napadenou osobou, nejčastěji mezi příslušníky rodiny, mezi sourozenci, spolužáky ve škole nebo při letních a zimních rekreačních pobytech dětí.

Přítomnost vši se projevuje nadměrným svěděním hlavy. Někdy bývá nápadnějším příznakem lechtání, způsobené prolézáním vši mezi vlasy, nejčastěji po večerním ulehnutí do postele. Napadené děti bývají neklidné, trvale nevyspané a ve škole nepozorné.

Veš dětská v našich podmínkách nepřenáší žádné původce infekčních onemocnění ani nepůsobí jiné objektivní potíže. Zavšivenost je především problém společenský, napadené děti se cítí nečisté, ponížené a vyloučené nejen ze společnosti svých vrstevníků, ale i dospělých.

3) Jak se lze vši dětské zbavit?

Spolehlivým důkazem zavšivenosti je nález živých vši při vyčesávání (nejlépe hustým hřebenem tzv. všiváčkem) nebo při prohlídkách vlasů. Hnidy se vyskytují nejčastěji ve vlasech za ušima.

Jediným možným preventivním opatřením proti vši dětské jsou časté prohlídky vlasů a v případě nálezu vši neodkladné odvšivení. Veš dětská vzdoruje všem běžným hygienickým úkonům, jako je běžné česání a mytí vlasů. K jejich odstranění je nutné používat přípravky k tomu určené.

K odvšivení lze zakoupit v lékárnách i bez lékařského předpisu spoustu přípravků proti všim.

4) Postup ve škole

V případě výskytu pedikulózy (ale i u jiných infekčních onemocnění) ve škole je naprosto nezbytná spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci) všech dětí. **Učitelé sami nemohou dětem hlavy plošně kontrolovat, aby nerozšířili pedikulózu na další děti, ale mají informovat co nejdříve po zjištění nákazy jak rodiče daného dítěte, tak rodiče ostatních žáků.**

Zbavit děti vši je povinnost rodičů, nikoliv školy a jejich pedagogických pracovníků. Při hromadném výskytu vši by měl být neprodleně informován místně příslušný orgán ochrany veřejného zdraví – krajská hygienická stanice.

! Pokud zákonný zástupce žáka nespolupracuje se školou, může jej ředitel školy vyzvat, aby se osobně zúčastnil projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka (§22

odst. 3 písm. b) školského zákona) – této výzvě je zákonný zástupce žáka povinen vyhovět.

V případě žáků, které rodiče posílají opakovaně do kolektivu neodvšivené, lze doporučit, aby o této skutečnosti byl informován příslušný orgán sociální péče. Ten totiž může v takovém případě vyvinout na rodiče tlak, například pozastavení výplaty fakultativních dávek, zvýšené kontroly plnění povinností v péči o dítě apod. Pokud jde o sankce, lze na ně použít již zmíněné nepřiznání fakultativních sociálních dávek.

Žák má samozřejmě právo na vzdělávání podle školského zákona (§21 odst. 1 písm. a), ale zároveň je povinen dodržovat školní řád a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byl žák seznámen. Škola není oprávněna stanovit, ke kterému konkrétnímu lékaři má být dítě posláno (zákonný zástupce dítěte má právo zvolit lékaře dle svého výběru).

Doporučení pro pedagogy školy a školní družiny při výskytu vší:

Preventivní opatření

- Pedagogové základní školy a vychovatelky školní družiny budou pravidelně zařazovat prevenci proti zavšivení do jednání rodičovských schůzek a do jednání s rodiči.
- Na začátku školního roku nebo při nástupu žáka během školního roku informují třídní učitelé zákonné zástupce o postupu při výskytu vší a jiných infekčních onemocnění prostřednictvím letáčků. Seznámení zákonní zástupci potvrzují svým podpisem
- Seznámí rodiče s doporučeným postupem hygieniků v případě, že je dítě třeba zbavit vší.
- V případě hromadného výskytu vší u více dětí budou neprodleně informovat ředitele školy.

Postup pedagogův případě výskytu vší ve škole nebo ve školní družině

- Učitelka oddělí dítě od skupiny dětí způsobem, který zajistí, že vší nebudou přeneseny na další děti;
- Vyzve zákonné zástupce, aby si co nejdříve dítě vyzvedli a provedli u dítěte očistu. Současně je upozorní, že v případě neprovedení odvšivení, nebude dítě v dalších dnech do dětského kolektivu přijato;

- Ve škole a ve školní družině prokazatelným (písemným) způsobem oznámí zákonným zástupcům, že dítě má vší, vyzvou je, aby u dítěte provedli očistu, a upozorní je na to, že za odvšivení dítěte odpovídají ze zákona zákonní zástupci;
- Škola vede evidenci o výskytu vší, v případě hromadného výskytu, informuje hygienickou stanici
- O výskytu jsou informovány uklízečky, aby provedly mimořádný velký úklid v prostorech, kde došlo k výskytu vší (jiných infekčních onemocnění)

Postup školy v případě, že rodiče se školou nespolupracují

- Pokud zákonný zástupce žáka nespolupracuje se školou, vyzve jej ředitel školy (na základě § 22 odst. 3 písm. b) školského zákona), aby se osobně zúčastnil projednání této závažné otázky. Zákonný zástupce žáka je povinen výzvě vyhovět.
- V případě žáků, které zákonní zástupci posílají opakovaně do kolektivu neodvšivené, bude o této skutečnosti informovat příslušný orgán sociální péče.

Doporučený postup hygieniků pro odstranění vší

- Za pomoci osobních ochranných prostředků (rukavice, husté hřebeny) manuálně vyčistit hlavu dítěte od živého hmyzu a hnid.
- Veškeré ošacení nemocných (trička, svetry, čepice atd.) vyprat v co nejteplejší praci lázni, vyžehlit, vyvětrat, případně vymrazit. Dovoluje-li to typ oblečení, pak je vhodné je vyvařit.
- Vyměnit dítěti ložní prádlo.
- Po odstranění vší provádět pravidelnou kontrolu hlavy dítěte, zda nedošlo k recidivě.

Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je pověřen zástupce ředitele školy.
2. Směrnice nabývá platnosti dne: 1. 11. 2018
3. Směrnice nabývá účinnosti dne: 1. 11. 2018
4. Zaměstnanci byli seznámeni se směrnicí na pracovní poradě 22. 11. 2018

Mgr. Ivana Pacovská
ředitelka PO